

SODBA SODIŠČA (četrty senat)

z dne 7. junija 2007*

V zadevi C-76/06 P,

zaradi pritožbe na podlagi člena 56 Statuta Sodišča, vložene 7. februarja 2006,

Britannia Alloys & Chemicals Ltd, s sedežem v Gravesendu (Združeno kraljestvo),
ki jo zastopata S. Mobley in M. Commons, solicitors,

pritožnica,

druga stranka v postopku:

Komisija Evropskih skupnosti, ki jo zastopa F. Castillo de la Torre, zastopnik,

tožena stranka na prvi stopnji,

* Jezik postopka: angleščina.

SODIŠČE (četrti senat),

v sestavi K. Lenaerts, predsednik senata, E. Juhász, R. Silva de Lapuerta
(poročevalka), G. Arestis in T. von Danwitz, sodniki,

generalni pravobranilec: Y. Bot,
sodni tajnik: R. Grass,

na podlagi pisnega postopka,

po predstavitvi sklepnih predlogov generalnega pravobranilca na obravnavi
1. marca 2007

izreka naslednjo

Sodbo

- 1 V pritožbi Britannia Alloys & Chemicals Ltd (v nadaljevanju: Britannia) predlaga razveljavitev sodbe Sodišča prve stopnje Evropskih skupnosti z dne 29. novembra 2005 v zadevi Britannia Alloys & Chemicals proti Komisiji (T-33/02, v nadaljevanju: izpodbijana sodba) – s katero je Sodišče prve stopnje zavrnilo njeno tožbo zoper Odločbo Komisije 2003/437/ES z dne 11. decembra 2001 glede postopka na podlagi

člena 81 ES in člena 53 Sporazuma o EGS (Zadeva COMP/E-1/37.027 – Cinkov fosfat, UL 2003, L 153, str. 1, v nadaljevanju: izpodbijana odločba) – in razglasitev ničnosti člena 3 te odločbe, kolikor se nanaša nanjo.

Pravni okvir

Uredba št. 17

- 2 Člen 15 Uredbe Sveta št. 17 z dne 6. februarja 1962, Prva uredba o izvajanju členov [81] in [82] Pogodbe (UL 13, str. 204), kot je bila spremenjena z Uredbo ES št. 1216/1999 z dne 10. junija 1999 (UL L 148, str. 5, v nadaljevanju: Uredba št. 17), določa:

„1. Komisija lahko podjetjem ali podjetniškim združenjem z odločbo naloži globo od 100 do 5000 obračunskih enot, kadar namerno ali iz malomarnosti:

[...]

- b) v odgovoru na zahtevo po členu 11(3) ali (5) navedejo netočne podatke [...]

2. Komisija lahko podjetjem ali podjetniškim združenjem z odločbo naloži globo od 1000 do 1.000.000 obračunskih enot ali višjo vsoto, ki pa ne presega 10 % prometa v predhodnem poslovnem letu vsakega podjetja, udeleženega pri kršitvi, kadar namerno ali iz malomarnosti:

a) kršijo člen [81] ali člen [82] Pogodbe [...]

[...]

Pri določanju višine globe se upoštevata teža in trajanje kršitve.“

Smernice

- ³ V uvodu obvestila Komisije, z naslovom „Smernice o načinu določanja glob, naloženih v skladu s členom 15(2) Uredbe št. 17 in členom 65(5) Pogodbe ESPJ“ (UL 1998, C 9, str. 3, v nadaljevanju: Smernice), je določeno:

„Načela, opisana v [...] smernicah, bi morala zagotavljati preglednost in nepristranskost odločb Komisije tako, kar zadeva podjetja, kot tudi, kar zadeva

Sodišče Evropskih skupnosti, ter podpirati diskrecijo, ki jo je Komisiji podelila zakonodaja za določanje glob v mejah 10 % celotnega prometa. Ta diskrecija pa mora upoštevati skladno in nediskriminatorno politiko, ki je v skladu s cilji, ki se jih zasleduje s kaznovanjem kršitev pravil o konkurenci.

Nova metoda določanja zneska globe bo upoštevala naslednja pravila, ki se začnejo z osnovnim zneskom, ki se bo povečal ob upoštevanju oteževalnih okoliščin ali zmanjšal ob upoštevanju olajševalnih okoliščin.“

Dejansko stanje

- 4 V točkah od 1 do 10 izpodbijane sodbe je Sodišče prve stopnje takole obnovilo dejansko stanje spora, ki mu je bilo predloženo:

„1 Britannia [...], družba angleškega prava, je odvisna družba družbe avstralskega prava M. I. M. Holdings Ltd (v nadaljevanju: MIM). Oktobra 1993 je Pasmenco Europe (ISC Alloys) Ltd prodala svoje dejavnosti na področju cinka družbi MIM, ki jih je prenesla na podjetje Britannia. To podjetje je proizvajalo in prodajalo proizvode na osnovi cinka, vključno s cinkovimi fosfati. Marca 1997 je Trident Alloys Ltd (v nadaljevanju: Trident), samostojna družba, ki jo je

ustanovila uprava Britannie, odkupila dejavnosti na področju cinka za 14.359.072 GBP. Britannia še vedno obstaja kot odvisna družba MIM, vendar je prenehala izvajati vse gospodarske dejavnosti in tako ne izkazuje več prometa.

- 2 Čepprav so lahko njihove kemijske formule nekoliko drugačne, so cinkovi ortofosfati homogen kemijski proizvod, ki se na splošno označi kot ‚cinkov fosfat‘. Cinkov fosfat, ki se pridobiva iz cinkovega oksida in fosforne kisline, se pogosto uporablja kot mineralno protikorozijsko barvilo v industriji barv. Na trgu se trži ali kot standardni cinkov fosfat ali kot spremenjeni ali ‚aktivni‘ cinkov fosfat.
- 3 Največji delež na svetovnem trgu cinkovega fosfata je v letu 2001 imelo naslednjih pet evropskih proizvajalcev: Dr. Hans Heubach GmbH & Co. KG (v nadaljevanju: Heubach), James M. Brown Ltd (v nadaljevanju: James Brown), Société nouvelle des couleurs zinciques SA (v nadaljevanju: SNCZ), Trident (nekdanja Britannia) in Union Pigments AS (nekdanja Waardals AS, v nadaljevanju: Union Pigments).
- 4 Komisija je 13. in 14. maja 1998 na podlagi člena 14(2) Uredbe št. 17 [...] sočasno in nenapovedano opravila preiskave v prostorih družb Heubach, SNCZ in Trident.
- 5 Komisija je 11. decembra 2001 sprejela [izpodbijano] odločbo. Odločba, ki je obravnavana v tej sodbi, je tista, ki je bila vročena zadevnim podjetjem, in je priloga tožbe [...]

- 6 V [izpodbijani] odločbi Komisija navaja, da je omejevalni sporazum, ki je povezoval podjetja Britannia (Trident od 15. marca 1997), Heubach, James Brown, SNCZ in Union Pigments, obstajal med 24. marcem 1994 in 13. majem 1998. Omejevalni sporazum naj bi bil omejen na standardni cinkov fosfat. Prvič, stranke omejevalnega sporazuma naj bi dosegle sporazum o razdelitvi trga s prodajnimi kvotami za proizvajalce. Drugič, na vsakem sestanku naj bi določile, najnižje, ali ,priporočene, cene, ki naj bi jih na splošno spoštovale. Tretjič, v določeni meri naj bi prišlo do razdelitve kupcev.
- 7 Izrek izpodbijane odločbe se glasi:

,Člen 1

Britannia [...], Heubach [...], [...] Brown [...], [SNCZ], Trident [...] in [Union Pigments] so kršile določila člena 81(1) Pogodbe in člena 53(1) Pogodbe EGP, s tem da so sodelovale pri trajajočem sporazumu in/ali usklajenem ravnanju v sektorju cinkovega fosfata.

Kršitev je trajala:

[...]

b) v primeru Britannie [...]: od 24. marca 1994 do 15. marca 1997.

[...]

Člen 3

Za kršitev iz člena 1 se podjetjem naložijo naslednje globe:

- a) Britannia [...]: 3,37 milijona eurov;
- b) [...] Heubach [...]: 3,78 milijona eurov;
- c) James [...] Brown [...]: 940.000 eurov;
- d) [SNCZ]: 1,53 milijona eurov;
- e) Trident [...]: 1,98 milijona eurov;
- f) [Union Pigments]: 350.000 eurov.

[...]

- 8 Za izračun glob je Komisija uporabila metodo, navedeno v Smernicah [...] in Obvestilu z dne 18. julija 1996 o neobdavčevanju glob ali o znižanju njihovih zneskov v zadevah v zvezi z omejevalnimi sporazumi (UL C 207, str. 4, v nadaljevanju: obvestilo o sodelovanju).
- 9 Komisija je najprej menila, da je za tožečo stranko primeren osnovni znesek 3,75 milijona eurov ([obrazložitev, točka] 313 [izpodbijane odločbe]). Nadalje se je sklicevala na mejo, ki je v skladu s členom 15(2) Uredbe št. 17 globa, naložena vsakemu od podjetij, ne sme preseči. Pri določitvi zgornje meje 10 % prometa, ki ga je zadevno podjetje ustvarilo v predhodnem poslovnem letu in jo določa ta določba, je Komisija za tožečo stranko ,upoštevala njen ves promet za poslovno leto, končano 30. junija 1996, ki je zadnja razpoložljiva številka, ki izraža celotno leto normalne dejavnosti‘ ([obrazložitev, točka] 345 [...]). Ker je ta promet znašal 55,7 milijona eurov ([točka] 50), je bila zgornja meja globe določena na približno 5,5 milijona eurov. Ker je bil znesek globe nižji od te meje pred uporabo obvestila o sodelovanju, ga Komisija iz tega naslova ni znižala.
- 10 Nazadnje je Komisija tožeči stranki na podlagi obvestila o sodelovanju priznala zmanjšanje za 10 % ([točka] 366). Končni znesek globe, naložene tožeči stranki, je tako znašal 3,37 milijona eurov (točka 370).“

Postopek pred Sodiščem prve stopnje in izpodbijana sodba

- 5 Britannia je v sodnem tajništvu Sodišča prve stopnje 21. februarja vložila tožbo za delno razglasitev ničnosti izpodbijane odločbe in podredno za znižanje globe, ki ji je bila s to odločbo naložena.

6 Z izpodbijano sodbo je Sodišče prve stopnje tožbo zavrnilo.

Predlogi strank v pritožbi

7 S pritožbo Britannia predlaga Sodišču, naj:

- razveljavi izpodbijano sodbo v delu, v katerem je bila z njo zavrnjena njena tožba;
- člen 3 izpodbijane odločbe razglasi za ničten v delu, v katerem jo zadeva;
- podredno spremeni člen 3, kolikor jo zadeva, tako da razveljavi ali bistveno zniža globo, ki ji je bila naložena;
- še bolj podredno, naj vrne zadevo Sodišču prve stopnje, da odloči s pravnega vidika v skladu s sodbo Sodišča;
- v vsakem primeru naloži Komisiji plačilo njenih stroškov in stroškov Britannie za postopek na prvi stopnji in pritožbeni postopek.

8 Komisija Sodišču predlaga, naj:

- pritožbo delno zavrže kot nedopustno ali podredno zavrne kot neutemeljeno;
- tožeči stranki naloži plačilo stroškov.

Pritožba

9 V podporo svojih predlogov Britannia v glavnem navaja tri pritožbene razloge, in sicer kršitev člena 15(2) Uredbe št. 17, kršitev načela enakega obravnavanja in kršitev načela pravne varnosti.

Prvi pritožbeni razlog: kršitev člena 15(2) Uredbe št. 17

Trditve strank

10 V prvem pritožbenem razlogu Britannia zatrjuje, da je Sodišče prve stopnje napačno uporabilo pravo, ker je presodilo, da je Komisija pri določitvi globe pravilno

uporabila zgornjo mejo 10 % prometa za promet, ki ga je to podjetje ustvarilo v poslovnem letu, ki se je končalo 30. junija 1996, namesto da bi uporabila promet poslovnega leta pred sprejetjem izpodbijane odločbe.

- 11 Britannia zatrjuje, da ji je Komisija lahko naložila le globo med 1000 in 1.000.000 eurov, saj v poslovnem letu pred sprejetjem odločbe ni imela prometa. Zato naj bi Sodišče prve stopnje s tem, da je presodilo, da Komisiji ni bilo treba upoštevati prometa v poslovnem letu, ki se je končalo 30. junija 2001, napačno uporabilo pravo.
- 12 Britannia poudarja, da se pridevnik „predhodno“ iz člena 15(2), prvi pododstavek, Uredbe št. 17 nanaša na finančno obdobje vseh dvanajstih mesecev tik pred sprejetjem odločbe, s katero je bila naložena globa.
- 13 Trdi, da namen zgornje meje za promet, ki ga določa ta določba Uredbe št. 17, zahteva, da se ta zgornja meja uporablja za poslovno leto, ki izraža gospodarsko pomembnost zadevnega podjetja na datum odločbe Komisije. Sodišče prve stopnje naj bi štelo, da če podjetje ni opravljalo nobenih gospodarskih dejavnosti med poslovnim letom pred to odločbo, promet iz tega obdobja ni nikakršen pokazatelj pomembnosti tega podjetja, zato ne bi mogel biti temelj za določanje globe.
- 14 Britannia navaja, da podatki, ki so izkazani v revidiranih računovodskih izkazih za poslovno leto pred sprejetjem izpodbijane odločbe, izražajo njen finančni položaj na

datum, ko ji je bila naložena globa, in sicer promet, ki je bil enak nič. Za določanje zneska te globe Komisija torej ne bi smela upoštevati poslovnega leta, v katerem je bila ta družba gospodarsko dejavnejša.

- 15 Komisija zatrjuje, da je v skladu s ciljem iz člena 15(2) Uredbe št. 17 izhodišče razlogovanja Sodišča prve stopnje v tem, da se zgornja meja za promet uporablja samo, če je podjetje uresničilo tak promet v poslovnem letu pred sprejetjem odločbe, s katero je bil končan upravni postopek.
- 16 Po mnenju Komisije je Sodišče prve stopnje pravilno presodilo, da se ta zgornja meja ni uporabila, ker za zadnje poslovno leto ni bilo prometa, in da če je namen zgornje meje 10 % v tem, da izraža finančno sposobnost zadevnega podjetja, potem se uporablja, če obstaja promet, na katerega se lahko navezuje.
- 17 Komisija natančneje navaja, da je pogoj za uporabo zgornje meje 10 % dejstvo, da je promet obstajal. Če tega prometa ni v poslovnem letu pred sprejetjem končne odločbe, bi bilo treba najti druge kazalce za oceno zneska globe, ki se naloži.
- 18 Komisija dodaja, da gre pri presoji Sodišča prve stopnje glede vprašanja, ali je promet enak nič, veljaven kazalec za prikaz gospodarskega položaja Britannie, za dejstvo, ki ga v okviru pritožbe ni mogoče ponovno presojati.

Presoja Sodišča

- 19 V prvem pritožbenem razlogu tožeča stranka trdi, da Sodišče prve stopnje ni pravilno uporabilo prava glede razlage izraza „predhodno poslovno leto“ iz člena 15 (2), prvi pododstavek, Uredbe št. 17.
- 20 Tako se razprava med strankami pred Sodiščem nanaša na vprašanje, kako naj Komisija določi izraz „predhodno poslovno leto“, če je v času med obdobjem, v katerem je prišlo do kršitve, in datumom sprejetja odločbe Komisije o naložitvi globe prišlo do bistvenih sprememb v gospodarskem položaju zadevnega podjetja.
- 21 Glede tega pojma je treba povedati, da iz ustaljene sodne prakse izhaja, je treba pri razlagi določbe prava Skupnosti upoštevati ne le njeno besedilo, ampak tudi sobesedilo in cilje, ki jih zasleduje ureditev, katere del je (glej sodbi z dne 7. junija 2005 v zadevi NEMW in drugi, C-17/03, ZOdl., str. I-4983, točka 41, in z dne 1. marca 2007 v zadevi Jan Den Nul, C-391/05, ZOdl., str. I-1793, točka 20).
- 22 Zato je treba opozoriti, da je namen člena 15(2) Uredbe št. 17, da Komisijo pooblasti, da naloži globo zato, da ji omogoči uresničitev naloge nadzora, ki ga ima v skladu s pravom Skupnosti (glej sodbo z dne 7. junija 1983 v zadevi Musique Diffusion française in drugi proti Komisiji, od 100/80 do 103/80, Recueil, str. 1825, točka 105). Ta naloga zajema med drugim naloge kaznovanja nezakonitega ravnanja in preprečitev njegove ponovitve (glej sodbo z dne 15. julija 1970 v zadevi ACF Chemiefarma proti Komisiji, 41/69, Recueil, str. 661, točka 173).

- 23 Treba je dodati, da se v skladu s členom 15(2), drugi pododstavek, Uredbe št. 17 Komisijo pozove, naj upošteva težo in trajanje kršitve, za katero gre.
- 24 Glede na ta dejstva je Sodišče natančneje navedlo, da je namen zgornje meje prometa, določene v členu 15(2), prvi pododstavek, Uredbe št. 17, preprečiti, da bi bile globe, ki jih naloži Komisija, nesorazmerne glede na pomembnost zadevnega podjetja (zgoraj navedena sodba *Musique Diffusion française* in drugi proti Komisiji, točka 119).
- 25 Iz zgornjih ugotovitev izhaja, da mora Komisija za določitev pojma „predhodno poslovno leto“ presoditi v vsakem primeru posebej ter upoštevajoč sobesedilo in cilje, ki jih zasleduje ureditev sankcij iz Uredbe št. 17, nameravan učinek na zadevno podjetje, upoštevajoč med drugim promet, ki izraža njegov resničen gospodarski položaj v obdobju, v katerem je prišlo do kršitve.
- 26 Sodišče prve stopnje je, upoštevajoč tak pravni okvir, v točkah od 38 do 48 izpodbijane sodbe presodilo, da izračun zgornje meje globe predvideva ne le, da ima Komisija na razpolago promet za zadnje poslovno leto pred sprejetjem odločbe, ampak po drugi strani tudi, da ti podatki predstavljajo celotno poslovno leto normalne gospodarske dejavnosti v dvanajstih mesecih.
- 27 Poleg tega je v točkah 39 in 49 izpodbijane sodbe Sodišče prve stopnje opozorilo na nekaj posebnih položajev za prikaz dejstva, da mora imeti za uporabo člena 15(2) Uredbe št. 17 Komisija možnost uporabiti promet, ustvarjen v zaključenem poslovnem letu z normalno dejavnostjo.

- 28 Dejansko bi utemeljitev pritožnice, če bi obveljala, vodila do razlage člena 15(2), prvi pododstavek, Uredbe št. 17, v skladu s katero bi morala Komisija, če v poslovnem letu pred sprejetjem odločbe Komisije ni bilo prometa, uporabiti le prvi del tega pododstavka, ker zgornja meja, ki jo določa drugi del tega pododstavka, ne more biti povezana s prometom.
- 29 Ta razlaga ne upošteva niti obseg pooblastila, ki ga ima Komisija na podlagi člena 15(2), niti dejstva, da v določenih položajih promet poslovnega leta pred sprejetjem odločbe Komisije ne prikaže resničnega gospodarskega položaja zadevnega podjetja niti primerne stopnje globe, ki se jo naloži temu podjetju.
- 30 Ker torej, kot v tej zadevi, zadevno podjetje ni imelo prometa v poslovnem letu pred sprejetjem odločbe Komisije, se ta lahko sklicuje na drugo poslovno leto, da se lahko pravilno oceni finančna sredstva tega podjetja in zagotovi, da so globe zadosti odvrčilne.
- 31 Treba je dodati – kot je poudaril generalni pravobranilec v točki 74 sklepnih predlogov in kot je pravilno presodilo Sodišče prve stopnje v točki 40 izpodbijane sodbje –, da določitev zgornje meje globe ne izhaja le iz vprašanja izbire med obema možnostma iz člena 15(2), prvi pododstavek, Uredbe št. 17, in sicer med najvišjo globo, to je 1 milijon evrov, in zgornjo mejo, ki se določi glede na promet zadevnega podjetja.

- 32 Sodišče prve stopnje torej s tem, da je presodilo, da se je Komisija lahko na podlagi člena 15(2), prvi pododstavek, Uredbe št. 17 sklicevala na celotno zadnje poslovno leto pred sprejetjem izpodbijane odločbe, torej leto, ki se je končalo s 30. junijem 1996, ni napačno uporabilo prava.
- 33 V skladu s tem je treba prvi pritožbeni razlog, ki ga je navedla Britannia v podporo pritožbe, zavrniti.

Drugi pritožbeni razlog: kršitev načela enakega obravnavanja

- 34 Ta pritožbeni razlog ima dva dela.

Prvi del drugega pritožbenega razloga

— Trditve strank

- 35 V prvem delu drugega pritožbenega razloga Britannia trdi, da je Sodišče prve stopnje s tem, ko je zavrnilo tožbo, kršilo načelo enakega obravnavanja, medtem ko se je v izpodbijani odločbi zgornja meja 10 % uporabljala za zadnje poslovno leto, v katerem je Komisija to družbo obravnavala, kot da je imela „normalno gospodarsko dejavnost“, in da se je za ostala podjetja, ki so sodelovala pri omejevalnem sporazumu, upoštevalo poslovno leto pred sprejetjem te odločbe.

- 36 Britannia zatrjuje, da uporaba zgornje meje glede na promet za poslovno leto, ki ni tisto poslovno leto pred izpodbijano odločbo, ne upošteva njenega finančnega položaja na dan sprejetja te odločbe. Da bi se zagotovilo spoštovanje načela enakega obravnavanja, bi morala Komisija uporabiti zgornjo mejo, določeno v členu 15(2), prvi pododstavek, Uredbe št. 17, za poslovno leto pred sprejetjem te odločbe za vsa zadevna podjetja.
- 37 V nasprotju z mnenjem Sodišča prve stopnje Britannia ocenjuje, da njen promet, ki je v tem poslovnem letu enak nič, natančno izraža gospodarski položaj za obdobje, v katerem je prišlo do kršitve.
- 38 Komisija navaja, da je Sodišče prve stopnje ugotovilo, da je bila tožeča stranka v drugačnem položaju kot drugi podjetji, ki sta sodelovali pri omejevalnem sporazumu, upoštevajoč, da se je za ti podjetji uporabila zgornja meja 10 %, določena v členu 15(2), prvi pododstavek, Uredbe št. 17. Ti podjetji naj bi imeli namreč v poslovnem letu pred sprejetjem izpodbijane odločbe promet, kar je bil zanesljiv pokazatelj njunega gospodarskega položaja.
- 39 Komisija poudarja, da tožeča stranka ne trdi, da je bila v enakem položaju kot ti podjetji, ampak le, da je njen promet, ki je bil v tem poslovnem letu enak nič, natančen pokazatelj njenega finančnega položaja v tem obdobju. Taka utemeljitev pa postavlja pod vprašaj ugotovitev dejstva s strani Sodišča prve stopnje.

— Presoja Sodišča

- 40 V skladu z ustaljeno sodno prakso se načelo enakega obravnavanje krši le, če se primerljive položaje obravnava različno ali različne položaje enako, razen če ni tako obravnavanje objektivno utemeljeno (glej sodbo z dne 10. januarja 2006 v zadevi IATA in ELFAA, C-344/04, ZOdl., str. I-403, točka 95).
- 41 Glede te zadeve je treba opozoriti, da sta obe podjetji, na kateri se nanaša utemeljitev Britannie, opravljali še eno gospodarsko dejavnost na trgu, ki je bila predmet omejevalnega sporazuma, ko je Komisija sprejela izpodbijano odločbo. Njun promet je med poslovnim letom pred sprejetjem te odločbe torej omogočil Komisiji, da oceni finančna sredstva teh podjetij in ugotovi njun finančni položaj.
- 42 Nasprotno pa taka ocena ni bila mogoča glede Britannie. Dejstvo je namreč, da je bila ta na datum sprejetja izpodbijane odločbe v popolnoma drugačnem finančnem položaju kot ostali podjetji, ki sta sodelovali pri omejevalnem sporazumu.
- 43 V teh okoliščinah je Sodišče prve stopnje v točkah od 61 do 63 pravilno presodilo, da je Komisija tožečo stranko utemeljeno obravnavala drugače kot drugi podjetji, saj sta bili ti še vedno dejavni in je bil njun promet v poslovnem letu pred sprejetjem izpodbijane odločbe zanesljiv pokazatelj njunega finančnega položaja.

44 Treba je dodati, da v okviru izračuna glob, naloženih na podlagi člena 15(2) Uredbe št. 17, različno obravnavanje zadevnih podjetij izhaja iz izvajanja pooblastil, ki jih ima Komisija na podlagi te določbe. V okviru diskrecijske pravice mora Komisija individualizirati sankcijo glede na ravnanja in značilnosti teh podjetij, da lahko v vsakem primeru zagotovi polno učinkovitost konkurenčnih pravil Skupnosti (glej v tem smislu sodbo z dne 29. junija 2006 v zadevi SGL Carbon proti Komisiji, C-308/04 P, ZOdl., str. I-5977, točka 46, in navedena sodna praksa).

45 Prvega dela drugega pritožbenega razloga zato ni mogoče sprejeti.

Drugi del drugega pritožbenega razloga

— Trditve strank

46 V drugem delu drugega pritožbenega razloga Britannia trdi, da je Sodišče prve stopnje kršilo načelo enakega obravnavanja, s tem ko je zavrnilo tožbo, medtem ko izpodbijana odločba, kolikor določa poslovno leto, za katero se uporabi zgornja meja 10 %, ni v skladu s predhodno upravno prakso v primerljivih zadevah.

47 Britannia zatrjuje, da Sodišče prve stopnje ugotavlja, da se je Komisija lahko oddaljila od svoje predhodne prakse na tem področju, ker se položaj tega podjetja ni mogel primerjati s položajem v drugih zadevah, v katerih so bile zadevnim podjetjem naložene globe.

- 48 V podporo tega drugega dela drugega pritožbenega razloga se Britannia sklicuje na tri vrste položajev.
- 49 Prvič meni, da je bil njen položaj primerljiv z zadevami, v katerih je podjetje, ki je sodelovalo pri omejevalnem sporazumu, preneslo svoje dejavnosti na drugo gospodarsko enoto in je še naprej obstajalo.
- 50 Drugič Britannia meni, da je bila obravnavana diskriminatorno glede na ostala podjetja, pri katerih je bil promet zmanjšan.
- 51 Tretjič Britannia trdi, da ni bila obravnavana enako kot podjetje, na katero se nanaša Odločba Komisije 1999/271/ES z dne 9. decembra 1998 glede postopka uporabe člena [81] Pogodbe ES (IV/34.466 – Transbordeurs grecs, UL 1999, L 109, str. 24).
- 52 Glede te zadnje točke Britannia trdi, da se je to podjetje umaknilo s trga pred sprejetjem odločbe Komisije. Če promet tega podjetja za predhodno poslovno leto ni bil na voljo, naj bi se Komisija oprla na prvi del člena 15(2), prvi pododstavek, Uredbe št. 17, da bi ji naložila globo 1 milijon eurov. Britannia pa ne bi smela biti v slabšem položaju kot to podjetje.

- 53 Komisija meni, da je vprašanje, ali je bil položaj tožeče stranke primerljiv s položajem drugih podjetij, na katera so se nanašale predhodne odločbe, dejansko vprašanje, s katerim se je ukvarjalo Sodišče prve stopnje v izpodbijani sodbi in ki ga Sodišče v pritožbenem postopku ne sme še enkrat preučevati.
- 54 Glede prve trditve glede prenosa dejavnosti je Komisija navedla, da je Sodišče prve stopnje presodilo, da tožeča stranka ni bila v primerljivem položaju kot ostala podjetja, na katera se nanašajo prejšnje odločbe, ker v nasprotju s temi podjetji Britannia ni uresničila nobenega prometa v poslovnem letu pred sprejetjem izpodbijane odločbe.
- 55 Glede druge trditve, da naj bi se Britannio obravnavalo drugače kot ostala podjetja, katerih promet se je zmanjšal, Komisija poudarja, da je pritožnica med postopkom na prvi stopnji nikoli ni uveljavljala.
- 56 Končno glede tretje trditve, ki se opira na Odločbo 1999/271, Komisija opozarja, da jo je Sodišče prve stopnje zavrnilo. Prejšnja upravna praksa Komisije namreč ne bi mogla služiti kot pravni okvir za določanje glob na področju konkurence, ker naj bi jo določal le člen 15(2) Uredbe št. 17. Zato razlaga te določbe v prejšnji zadevi v korist določenega podjetja ne sme predstavljati takega pravnega elementa, ki bi vzpostavil obveznost, da se drugo podjetje v poznejši zadevi enako obravnava.

— Presoja Sodišča

- 57 Treba je opozoriti, da kot je bilo povedano v točki 44 te sodbe, za izračun glob, naloženih podjetjem, ki so sodelovala pri omejevalnemu sporazumu, različno obravnavanje teh podjetij ni skladno z diskrecijsko pravico, ki jo ima Komisija v tej zadevi.
- 58 Glede obeh trditev, ki ju je navedla Britannia in po katerih naj bi se Komisija oddaljila od prejšnje upravne prakse, je treba povedati, da je Sodišče prve stopnje v točki 61 izpodbijane sodbe presodilo, da tožeča stranka ni bila v položaju, ki bi bil primerljiv s položajem podjetij, na katera se nanašajo prejšnje odločbe Komisije, ker v poslovnem letu pred sprejetjem izpodbijane odločbe ni imela nobenega prometa.
- 59 V teh okoliščinah je Sodišče prve stopnje v točki 61 pravilno ugotovilo, da je Komisija Britannio upravičeno obravnavala drugače kot druga podjetja.
- 60 Glede argumentacije tožeče stranke, ki se opira na Odločbo 1999/271, je treba ugotoviti tudi, da čeprav je položaj podjetja iz te odločbe podoben položaju Britannie, iz ustaljene sodne prakse Sodišča izhaja, na kar je bilo opozorjeno že v točkah 201 in 205 sodbe z dne 21. septembra 2006 v zadevi JCB Service proti Komisiji (C-167/04 P, ZOdl., str. I-8935), da upravna praksa Komisije ne more služiti kot pravni okvir za globe na področju konkurence in da so odločbe glede ostalih zadev le namig glede morebitnega obstoja diskriminacije, ker je malo verjetno, da so okoliščine teh, kot so trgi, proizvodi, podjetja in zadevna obdobja, enake.

- 61 Treba je dodati, da podjetja, ki so v upravnem postopku, ki lahko privede do izreka globe zaradi kršitve pravil Skupnosti o konkurenci, ne morejo legitimno pričakovati, niti da Komisija ne bo prekoračila ravni glob, ki jo je prej uporabljala, niti da bo Komisija uporabila določeno metodo izračuna glob. Sodišče je med drugim glede tega pojasnilo, da morajo v tem primeru podjetja upoštevati možnost, da sme Komisija v vsakem trenutku zvišati znesek glob glede na znesek, ki ga je uporabljala v preteklosti (glej sodbo z dne 28. junija 2005 v zadevi Dansk Rørindustri in drugi proti Komisiji, C-189/02 P, C-202/02 P, od C-205/02 P do C-208/02 P in C-213/02 P, ZOdl., str. I-5425, točke od 228 do 229).
- 62 Glede na vse zgoraj navedeno Sodišče prve stopnje s tem, ko je presodilo, da Komisija ni kršila načela enakega obravnavanja z določitvijo poslovnega leta, za katero se uporablja zgornja meja 10 %, ni napačno uporabilo prava.
- 63 Zato drugi del drugega pritožbenega razloga ne more uspeti.
- 64 Zato je treba drugi pritožbeni razlog, ki ga je navedla Britannia v podporo pritožbe, v celoti zavrniti.

Tretji pritožbeni razlog: kršitev načela pravne varnosti

- 65 Tretji pritožbeni razlog, ki ga je navedla Britannia v podporo pritožbe, je tudi sestavljen iz dveh delov.

Prvi del tretjega pritožbenega razloga

— Trditve strank

- ⁶⁶ V prvem delu tretjega pritožbenega razloga Britannia zatrjuje, da je Sodišče prve stopnje kršilo načelo pravne varnosti s tem, ko je tožbo zavrnilo, medtem ko je Komisija v izpodbijani odločbi za določitev zgornje meje prometa, določene v členu 15(2), drugi pododstavek, Uredbe št. 17, upoštevala drugo poslovno leto, kot je leto pred sprejetjem te odločbe.
- ⁶⁷ Natančneje Britannia zatrjuje, da Sodišče prve stopnje s tem – ko je presodilo, da naj dejstvo, da se je Komisija oddaljila od besedila člena 15(2), prvi pododstavek, Uredbe št. 17, in upoštevala drugo poslovno leto, kot je leto pred sprejetjem izpodbijane odločbe, ne bi predstavljalo kršitve načela pravne varnosti – ni pravilno uporabilo prava.
- ⁶⁸ Britannia trdi, da ni bilo mogoče predvideti, da bo Komisija upoštevala drugo leto, kot je to poslovno leto. Glede tega naj bi pristop Sodišča prve stopnje povzročil veliko pravno negotovost, ker naj za podjetja, na katera se nanaša preiskava Komisije, ne bi bilo mogoče določiti referenčnega leta, ki se upošteva za določitev zgornje meje globe.
- ⁶⁹ Britannia dodaja, da je edini način za zagotovitev skladne in predvidljive upravne prakse uporaba zgornje meje, določene v členu 15(2), prvi pododstavek, Uredbe št. 17, v poslovnem letu pred sprejetjem odločbe Komisije v vseh okoliščinah, čeprav

taka razlaga povzroči uporabo zgornje meje, določene v tej določbi, za promet, ki je enak nič.

- 70 Komisija meni, da je bila njena razlaga člena 15(2), prvi pododstavek, Uredbe št. 17 predvidljiva, ker se zgornja meja, določena v tej določbi, uporablja za promet v poslovnem letu pred sprejetjem odločbe, s katero je bil končan upravni postopek, in ker pritožnica v tem poslovnem letu ni imela nobenega prometa.
- 71 Komisija zatrjuje, da pojem predvidljivosti glob pomeni, da mora biti podjetjem omogočeno, da ocenijo posledice svojih dejanj, preden jih izvršijo. Ko se je v tem primeru pritožnica odločila, da bo storila kršitev, se njen promet ni preveč razlikoval od prometa, ki se je uporabil za izračun zgornje meje 10 %, in sicer 55,7 milijona eurov za poslovno leto, ki se je končalo konec junija 1996.
- 72 Komisija iz tega sklepa, da je v obdobju, v katerem je prišlo do očitane kršitve, Britannia lahko predvidevala, da bo morala, če bo odkrita in takoj kaznovana, plačati globo v višini približno 5,5 milijona eurov.

— Presoja Sodišča

- 73 Treba je ugotoviti, da Britannia s trditvami v bistvu le spreminja vse trditve, ki jih je že predstavila v podporo prvemu pritožbenemu razlogu, ki je bil naveden v podporo te pritožbe, glede kršitve člena 15(2) Uredbe št. 17.

74 Kot to izhaja iz točke 32 te sodbe, da prvi pritožbeni razlog ni bil utemeljen, trditve, ki jih je navajala pritožnica v podporo prvega dela tretjega pritožbenega razloga, prav tako niso utemeljene.

75 Prvemu delu tretjega pritožbenega razloga torej ni mogoče ugoditi.

Drugi del tretjega pritožbenega razloga

— Trditve strank

76 Z drugim delom tretjega pritožbenega razloga Britannia zatrjuje, da Sodišče prve stopnje ni pravilno uporabilo prava s tem, ko je zavrnilo tožbo, medtem ko izpodbijana odločba krši temeljne pravice. Glede kazenskih sankcij naj bi bila namreč pravna varnost temeljna pravica, ki ji je namenjen člen 7(1) Evropske konvencije za varstvo človekovih pravic in temeljnih svoboščin, podpisane v Rimu 4. novembra 1950, in člen 49(1) Listine Unije o temeljnih pravicah, razglašene v Nici 7. decembra 2000 (UL C 364, str. 1).

77 Komisija trdi, da je ta del tretjega pritožbenega razloga nov, ker pred Sodiščem prve stopnje ni bil navajan.

78 Komisija dodaja, da ker je bil promet Britannie, ko je prišlo do kršitve, torej med letoma 1994 do 1997, približno 55 milijonov eurov, bi to podjetje lahko pričakovalo globo v višini največ 5,5 milijona eurov, če bi bil omejevalni sporazum odkrit. Ker

Britannia ni mogla vedeti za svoj promet za poslovno leto pred sprejetjem izpodbijane odločbe, ne more trditi, da je pričakovala globo z natančno določenim zneskom.

— Presoja Sodišča

- 79 Treba je spomniti, da načelo pravne varnosti zahteva, da so pravna pravila jasna in določena ter da zagotavljajo predvidljivost dejanskih stanj in pravnih razmerij, ki izhajajo iz pravnega reda Skupnosti (glej sodbo z dne 15. februarja 1996 v zadevi Duff in drugi, C-63/93, Recueil, str. I-569, točka 20).
- 80 Glede pravil Skupnosti o konkurenci je Sodišče prve stopnje v točki 70 izpodbijane sodbe opozorilo, da določbe, ki urejajo izvajanje teh pravil, predvsem pa Uredbe št. 17 in Smernic, podjetjem omogočajo, da z gotovostjo predvidijo finančne posledice, do katerih lahko pride zaradi kršitve teh pravil.
- 81 Sodišče prve stopnje je zato v točki 73 izpodbijane sodbe pravilno presodilo, da načelo pravne varnosti tožeči stranki ni moglo zagotoviti, da bo prenehanje gospodarskih dejavnosti v sektorju cinka lahko povzročilo, da bi se lahko izognila naložitvi globe za storjeno kršitev. Britannia je namreč lahko dobro predvidela, da ji bo naložena globa, kolikor je bila kršitev pravil o konkurenci, ki jo je storila, očitna, in da bo ta globa določena ne samo glede na težo in trajanje te kršitve, ampak tudi na okoliščine, ki so obstajale v tem podjetju.

- 82 Britannia ne navaja nobene trditve niti kakršnega koli drugega dokaza, da presoja Sodišča prve stopnje v točki 73 izpodbijane sodbe pravno ni bila pravilna.
- 83 Poleg tega glede diskrecijske pravice, ki jo ima glede tega Komisija, podjetje, ki je sodelovalo pri omejevalnem sporazumu, ne more biti prepričano glede zneska globe, ki bi mu ga lahko naložila Komisija v okviru uporabe določb iz Uredbe št. 17.
- 84 V teh okoliščinah dejstvo, da Britannia ni mogla že vnaprej vedeti, katero bo referenčno leto, ki se bo upoštevalo za določanje zgornje meje globe, ne pomeni kršitve načela pravne varnosti.
- 85 Drugemu delu tretjega pritožbenega razloga torej ni mogoče ugoditi.
- 86 Zato je treba tretji pritožbeni razlog, ki ga navaja Britannia v podporo pritožbe, zavrniti.
- 87 Iz vsega navedenega izhaja, da je treba pritožbo v celoti zavrniti.

Stroški

- ⁸⁸ V skladu s členom 69(2) Poslovnika, ki se na podlagi člena 118 tega poslovnika uporablja za pritožbeni postopek, se neuspeli stranki naloži plačilo stroškov, če so bili ti priglašeni. Komisija je predlagala, naj se družbi Britannii naloži plačilo stroškov, in ker ta s predlogi ni uspela, se ji naloži plačilo stroškov.

Iz teh razlogov je Sodišče (četrti senat) razsodilo:

- 1. Pritožba se zavrne.**
- 2. Britannii Alloys & Chemicals Ltd se naloži plačilo stroškov.**

Podpisi